

eller mindre imødekommede end de mere højtrøstet fremførte Indvendinger. Men man har fra Spiritusindustriens ledende Mænds Side erkendt, at der her er et naturligt Skatteobjekt, og da Staten er i en finansiel Nødtilstand, kunde denne Industri ikke beklage sig over, at den kommer til at bære sin maaske rigelige Del, men altsaa sin Del, af de almindelige Ofre, der maa paalægges Samfundet.

Saa taalmodig har Ølindustrien ikke været. Jeg synes endog, den har været lovlig utaalmodig, jeg skal senere belyse dette noget nærmere. Jeg skal altsaa blot advare imod, at man lytter til disse i og for sig menneskelige og naturlige Indvendinger fra den interesserede Industris Side, som om det var den rene, pure Sagkundskab, for hvis Domstol vi alle sidde, og for hvis Kendelser vi alle have at bøje os. Saaledes er Forholdet ikke. Det er Advokatindlæg og ikke Domskendelser, ikke Kendelser af den upartiske Sagkundskab, der her foreligge. Lige saavel som man for en Domstol skal høre Advokaten, selv om han selvfølgelig paa Embeds Vegne er partisk, og alle vide, han er partisk, lige saavel skal man her naturligvis ogsaa høre den interesserede Industri, selv om man ved, at dens Udtalelser kun fremhæve den ene Side af Sagen og maaske undertiden gøre det paa en noget outreret Maade. Lad os nu høre disse Indvendinger. Jeg skal altsaa for ikke at støde det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) kalde dem Indvendinger fra hans Partis Side, fra Højres Side o. s. v. og ikke fra Ølindustriens Side. Man nævner den betydelige Nedgang fra 1890—91 til 1891—92, en Nedgang fra 618,000 til 479,000 Tdr., altsaa en Tilbagegang med ca. 23 pCt. Dette Tal maa imidlertid ikke opfattes som hævet over enhver Tvivl. Det er det paa ingen Maade. Medens nemlig de senere Produktions- og Forbrugstal ere saa uomtvistelige, som saadanne Tal kunne være, idet de stamme fra Øl- og Spirituskontrollen og ere bearbejdede af vor officielle Statistik, som i alt Fald maa siges at være en fuldkommen upartisk Instans, er det Tal, jeg her nævnede, ikke officielt. Tallet 618,000 Tdr. for det sidste Aar før Ølskattelovens Ikrafttræden er ikke et Tal, der skyldes vor officielle Statistik. Det er et Tal, der skyldes Ølindustrien. Saaledes regnede man efter et Overslag, som man selv erkendte ikke var og ikke kunde være fuldkommen korrekt, Forbruget eller Produktionen det foregaaende Aar. Jeg betvivler aldeles ikke, at

dette Skøn er fældet i fuldkommen god Tro; men det er kun et Skøn og et Skøn fra en interesseret Parts Side. Imidlertid kan der allerede røres saa vidt ved dette Tal, som det vides, at i September 1891 udleveredes der mindst 16,000 Tdr. Øl til Forbrug, som under normale Forhold først vilde være blevne solgte efter den 1. Oktober 1891, og derved synker Procenttallet for Nedgangen allerede til ca. 18.

Desuden maa jeg erindre om, at selv om man gaar ud fra, at det skønsmæssigt angivne Tal for det foregaaende Aar er rigtigt, idet man dog, som sagt, reducerer det saaledes, at Nedgangen bliver 18 pCt., saa er selve dette Tal ikke egnet til at være os en Ledestjerne, naar det drejer sig om, hvordan man vil skønne over den sandsynlige Forbrugsnedgang ved en Skatteforhøjelse som den, der her foreslaas. Det vil erindres, at den saakaldte Øl- og Sukkerlov den Gang var et politisk Stridens Tegn, som delte Venstre i to heftigt stridende Lejre. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Datidens Politik; men ikke alene vi, der have oplevet den, men ogsaa de yngre Medlemmer ville vide, hvilken voldsom politisk Kamp det fremkaldte. Der var altsaa for det første en Agitation imod at benytte det skattepligtige Øl, som man maa regne noget med. Dernæst var det et hidtil skattefrit Nydelsesmiddel, som man nu paalagde en hel ny Skat. Sligt giver altid Anledning til, at Forbruget om muligt søger ad andre Veje. Det skete ogsaa her. Og saa maa der erindres en tredie Ting til Belysning af dette Tal, nemlig at man lod den indenlandske Alkoholdrik, som nærmest konkurrerer med Øllet, og som navnlig den Gang i langt højere Grad end nu konkurrerede med det, nemlig Brændevinen, beholde den samme Beskatning, som den havde. Man forøgede som bekendt den Gang ikke Skatten paa Brændevin. En ganske naturlig Følge af alle disse Forhold var, at man for det første søgte til den mest nærliggende Erstatning for det spiritusholdige Øl, der var blevet saa meget dyrere, nemlig det skattefrie Øl. Bryggerierne satte straks hele deres tekniske Snilde ind paa at fremstille skattefrie Ølsorter, der saa vidt muligt kunde konkurrere med de skattepligtige. Dernæst gik man i vid Udstrækning over til Kombinationen: Hvidtøl og Snaps; det er bekendt nok fra den Tid. Som sagt, der kom et Choc, og dette Choc medførte en pludselig og voldsom Nedgang i Forbruget,